Valmistelija: talousjohtaja Antti Niemi

Vastaanottaja:
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Asia: HE319/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi

HE 328/2022 vp Hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 319/2022 vp) täydentämisestä

Esityksen pääasiallinen sisältö:

Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi siitä, että valtio voi korvata Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueille kahden ympärivuorokautisen yhteispäivystysyksikön ylläpidosta aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia myöntämällä erillinen valtion korvaus.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen lausuu lakiluonnoksesta:

Päijät-Hämeen hyvinvointialue toteaa, että hyvinvointialueiden rahoituksen tulee olla riittävän kestävällä pohjalla, jotta itsenäisyytemme ajan suurin hallinnollinen uudistus saadaan vietyä läpi häiriöittä ja kansalaisten lakisääteiset palvelutarpeet täytettyä. Rahoituksen perusteiden täytyy kuitenkin kestää kriittinen tarkastelu alueellisen oikeudenmukaisuuden, kansalaisten yhdenvertaisten lakisääteisten palvelutarpeiden ja veronmaksajien kohtuullisen verorasituksen näkökulmasta.

Yleisesti Päijät-Hämeen hyvinvointialue toteaa kuitenkin, että kaikki poikkeamat hyvinvointialueuudistuksen pohjana olevien asukkaiden ja alueen tarveperusteisista rahoituksenmääräytymiskriteereistä tulee harkita huolella. Hyvinvointialueiden päätetty rahoitusmalli lähtee siitä, että väestön palvelutarpeen kustannukset, mukaan lukien eritasoisten päivystyksellisten palveluiden tarve, tulevat hyvinvointialueiden kesken yhdenvertaisesti katettua rahoituslain mukaisella yleiskatteellisella rahoituksella. Hyvinvointialueet voivat itsehallintonsa ja voimassa olevan lainsäädännön puitteissa järjestää ja organisoida päivystystoimintansa päättämällään tavalla. Laajemmassa tarkastelussa ei ole perusteltua lisätä ylimääräisiä kriteereitä tai poikkeavia rahoituksen perusteita murentamaan

rahoitusta koskevan lain keskeistä periaatetta, käytännössä jokainen hyvinvointialue voi muuten tuoda rahoitusta määrääväksi tekijäksi uuden elementin.

Päijät-Hämeen hyvinvointialue ymmärtää erityisesti maantieteelliseen laajuuteen liittyen Lapin hyvinvointialueen tarpeen kahden yhteispäivystysyksikön ylläpitoon asukkaiden riittävän palvelutarpeen turvaamiseksi.

Päijät-Hämeen hyvinvointialue pitää hyvänä sitä, että tässä hallituksen esityksessä täydennettäisiin alkuperäistä esitystä ehdottamalla säädettäväksi erillisestä valtion korvauksesta, jolla korvattaisiin kyseessä olevien hyvinvointialueiden kahden yhteispäivystysyksikön yläpidosta aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia, jolloin minkään hyvinvointialueen rahoitusta ei yhteispäivystyksien vuoksi vähennettäisi. Rajaus ylimääräisiin kustannuksiin on syytä pitää tiukkana, jotta näille alueille ei myönnettäisi kaksinkertaisesti rahoitusta päivystyksen järjestämiseen. Valtionvarainministeriön tulee vuosittain riittävillä selvityksillä varmistaa ja valvoa, että hyvinvointialueiden saama rahoitus kahden ympärivuorokautisen yhteispäivystysyksikön ylläpidon aiheuttamiin ylimääräisiinkustannuksiin kohdentuu oikein.

Lopuksi Päijät-Hämeen hyvinvointialue lausuu:

(i) Toteaa, että käsittelyssä oleva esitys, jossa yhteispäivystysyksiköiden ylläpito ei vähennä muiden hyvinvointialueiden rahoitusta on perusteltu parannus aiempaan esitykseen.

(ii) Pitää huonona kehitystä, jossa tarveperusteisiin rahoitusmalliin tuodaan osin perusteettomia määräytymistekijöitä.

(iii) Pitää huonona, että veronmaksajien maksurasitusta lisätään uusilla rahoituserillä.

(iv) Ymmärtää erityisesti Lapin hyvinvointialueen tarpeen kahdelle yhteispäivystysyksikölle.

Petri Virolainen
hyvinvointialuejohtaja